

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan, izvenemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frane Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

O vojski.

Še se rusko-turška vojska nij začela, ker se velike ruske vojne čete nijso še provalile preko reke Pruta in Rumunije do Donave, ker pričakujejo še svojega carja, da jih z vladarsko besedo obodri za sveti slovanski boj: a uže objema vso Evropo strah, da utegne iz tega boja vzrasti občni evropski. Iz Berlina in Londona, iz Dunaja in Rima se čujejo taki glasi. Italijanski minister Depretis je v finančnem odseku italijanskega parlamenta 19. apr. naravnost rekel, da ta evropska vojna nastane, ako bodo Rusi hoteli Carigrad zasesti.

Francoski „Journal des Debats“ pripoveduje, da bode ruska vojska 24. t. m. začela svoj marš.

Ruski diplomatični zastopnik otide prihodnji teden iz Carigrada. Ruski podložniki, ki bivajo v Turčiji, bodo baje izgnani iz dežele turške precej, ko se vojna začne.

Od Črnogorcev nij nič poročila, da bi bili uže boj začeli. Najbrž se Turki ne upajo prijeti jih, da si morajo trdnjavi Nikšiću živčevja prinesiti. Pač pa včerajšnji telegram iz Zadra poroča, da so najnovejši zavezniki njih, Miriditi, potegnili v svoje hribe nazaj, ker nijso mogli ustavljati se prevečini Turkov. Oni pričakujejo orožja iz Črne gore.

Rumuni se boje, da bodo turški neredni vojaki prej udrili v njih zemljo in jo palili in pustošili, predno Rusi pridejo do Donave. Zatorej so ne le ob Donavi, zlasti pri Kalafatu, naredili močne nasipe in šance ter jih nasadili s kanoni proti Turkom, temuč tudi v Bukureštu, svojem glavnem mestu, postavljajo vojsko 10.000 mož, da se bodo branili, ko bi jih Turki obiskali.

Iz deželnih zborov.

Štajerski deželni zbor.

Iz Gradca 19. apr. [Izv. dop.]

Kakor vsi drugi deželni zbori, je tudi naš v zadregi zaradi kratkega časa, v katerem mora letos svoja dela dokončati. Za to se neče lotiti večjih predlogov, temuč glavna stvar mu bode, da potrdi deželni proračun za prihodnje leto. Vendar je zbor našel toliko časa, da je sklenil postaviti za imenovanje učiteljev, katera izroči vso oblast v roke deželnega šolskega sveta. Dozdaj so okrajni šolski sveti imeli vsaj za tretjino učiteljskih mest pravico imenovanja, odslej jim je odvzeta ta pravica, smejo samo predlog storiti, deželni šolski svet pa bode nastavljal učitelje. Dr. Sernec je temeljito branil pravico okrajnih šolskih svetov, a brez uspeha. Njegov predlog, da se naj o tej novi postavi preide na dnevni red, nij bil dovolj podpiran, ker so zanj glasovali samo slovenski poslanci, tudi Žnidaršič in Schmid.

Mej družimi stvarmi, ki so se dozday obravnavale, omenjam nekatere za slovenski Štajer imenitnejše.

Poslanec dr. Radej je interpeliral vlado, zakaj se ne zapišejo precej vse izpremembe posestev v davkarskem katastru, ker se na podlogi katastra sestavljajo volilni listi za občine in okrajne zastope. Govornik omenja zlasti mariborski okrajni zastop, v katerem v skupini velicah posestnikov pri poslednji volitvi dosti posestnikov nij bilo vpisanih, da si plačajo potrebni znesek davkov. Cesarški namestnik odgovarja, da se vsi prepisi gode le vsled prošnj strank ter da on pazi, da se vse take prošnje naglo rešijo.

Postava ob odškodovanju posestnikov za

škode po divjačini narejene, na primer po zajcih, jelenih, srnah itd. je bila po daljši debati sprejeta.

Dr. Vošnjak je protivil tistim odločbam postave, po katerih bi posestniki samo takrat bili odškodovani, če so storili vse priprave, da divjaščina ne more lahko poškodovati njih lastnino. Zlasti to velja za drevesnice, vrte, mlado drevje itd., katere bi trebalo zavarovati proti zajcem s ploti, z ovezanjem drevesc itd. S tem se naklada posestnikom novo breme, naj bi se raji vsi zajci pokončali, ki so prava nadloga za sadje- in vinorejca. Deželni zbor naj pomisli, da zastopa agrikolno deželo in da ima skrbeti za interese poljedelstva, ne pa da se lovcem veselje ne ogreni.

Tudi dr. Radej zahteva, da se posestnikom dovoli daljši obrok, nego 14 dni za naznanjenje pri politični oblasti škode po divjačini. Večina deželnega zbora se na te želje nij ozirala, ampak sklenila postaviti, katera, kakor je dr. Vošnjak rekel, le enostransko brani interese lovcev, poljedelce pa vse prezira.

Prošnja ptujskega mesta, da se nižja realna gimnazija dopolni z razredi višje gimnazije, nij bila uslišana, da si je poslanec ptujskega mesta, J. Kaiserfeld, se s poročevalcem potrudil, večino v zboru za to prošnjo pridobiti. Prošnja je bila ovržena s 24 proti 17 glasom. J. Kaiserfeldu, bratu deželnega glavarja, ta sklep nij bil po volji, kajti kako hoče stopiti pred svoje ptujske volilce, ko se mu v vseh 6 letih zborovanja nij posrečilo ustreči pravičnej želji ptujskega mesta glede razširjevanja realne gimnazije. Iz poročila pa smo poizvedeli, da je več popolnih gimnazij v nemških krajih na Nižje-Avstrijskem in drugod, ki nima v vseh osmih razredih toliko učencev, kolikor nepopolna ptujska realna gimnazija v svojih štirih nižjih razredih. Ve-

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

Drugi del.

Četrto poglavje.

(Dalje.)

„Morebiti sem ostra,“ rekla je Jerica, „pravice nemam grajati, govorim le po nagibu svojega srca. Naravno je le, da sirota toplo brani siroto. Morebiti se bode zdela njej stvar nepomenljiva in ne bode potrebovala nobenega branitelja; a gospodine Brus! ne mislite tako nizko o mojem spolu, da bi se srce ene ženske pridobilo s tem, da se druga ženska preslepari. Kdor bi imel tako malo čuta pravice in poštenja, bil bi slabšeji, nego ženska.“

„Prevariti! Bedarija! Vi pretiravate!“

„Gospodine Brus, pred pol ure bi se bila lahko jokala, da ste se v nemali ljubezni k osebi, ki vas ne ljubi; sedaj se jočem za njo, katere ušesa so poslušala krive prispege in katere srčni mir je zaradi mene, najmilejše rečeno, v nevarnosti; potem lahko sodite, da mojega srca še nij izsrkala dotika s svetom.“

Na to sta malo molčala. Benjamin je stopil par stopinj k durim, potem je postal in vrnivši se, rekel:

„Jerica Flintova! po vsem tem se nadejam, da bode prišel čas, ko bodo vaše misli manj čudovite in pretirane in ko bode, spomnivši se tega večera, želeli, da bi bili drugače ravnali. S časom se bode prepričali, da je svet tak, da mora vsak skrbeti za-se.“

Precej po teh besedah je zapustil sobo, in Jerica ga je slišala, kako je duri silno zalušil.

Trenotek pozneje je prenehala tihota po

malem šumu, ki se je slišal iz podoknišča. Jerica se je zganila in vstala ter približavši se mestu slišala je očitno zatrto vzdihovanje. Odzdignila je zagrinjalo in tu na široki polici pod oknom je sedela ali tembolj čepela uboga Katinka Rajeva, glavo naprej nagneno in v blazino zakopano in majheni vitki život čudovito pripognen, kot ga vidimo pri jokajočem otroku. Razmečkane gube belega krepovega krila, njen zveli venec, ki jej je bil padel na pol raz glave ter je mahal jej po ramah, razpuščen lasje in majhena roka, ki se je ovijala debelo verče pri zagrinjalu, to vse je pomnoževalo nje izvenredno nesrečno prikazen.

„Katinka!“ rekla je Jerica, precej jo izpoznavši, če prav je zakrivala obraz.

Pri njenem glasu je čepeča Katinka precej skočila iz svojega mesta ter se je zagnala Jerici v naročje; položila je glavo na njeno glavo in če prav nij jokala se, nij mogla

čina deželnega zbora se menda boji, da bi preveč slovenskih fantov na Štajerskem prišlo na univerzo, ko bi tudi v Ptuiji bila popolna gimnazija.

Poslanec Žnidaršič je interpeliral vlado, zakaj ne sili podvzetnikov, ki so prevzeli reguliranje Save pri Brežicah, da svoje delo hitreje izvrše, sploh pa saj v določenem času.

Cesarski namestnik naznanja v svojem odgovoru na neko interpelacijo o novih merah in utežih, da se bode mej družim tudi v Šoštanji napravil urad za cementiranje sodov.

Vlada je predložila postavo o reguliranju Drave od Ptujaja do Bukovja pod Ptujem. Stroški bi znašali nad 200 tisoč gld., od kojih plača vlada polovico, namreč 108.000 gld., ostalo dežela in nekoliko tudi okraj in občine. Gospodarski odsek nasvetuje, da se z ozirom na slabo denarstveno stanje to reguliranje za zdaj odloži.

Herman očita zboru, da na varčnost le tačas misli, kedar gre za stroške za spodnjem Štajerskem.

Dr. Radej pak nasvetuje, naj se sprejme vladni predlog in uže letos začenja z reguliranjem Drave. Predlog je bil sprejet in se je gospodarskemu odseku naložilo, da na podlogi tega sklepa v prihodnji seji ustno poroča. Za leto 1878 bode tedaj dežela plačala 18.000 gld. in bo ravno toliko vlada.

Prošnja celjskega mesta, da se naj Savina tudi od Celja doli do 2. železniškega mosta regulira, izročila se je deželnemu odboru, da preiskuje stvar in svoje nasvete stori v prihodnji seji.

Kranjski deželni zbor.

Poročilo odseka za pretresavanje poročila deželnega odbora o imenovanju dr. Janeza Mrhala v deželni šolski svet se glasi:

Slavni deželni zbor! Imenovanje dr. Mrhala v deželni šolski svet kranjski ima uže svojo veliko zgodovino:

Uže v seji deželnega zbora našega dne 7. decembra 1872. leta se je obravnaval in zelo obširno razpravljaj enak slučaj zadevajoč isto osebo zaradi imenovanja, katere se ima sl. deželni zbor tudi letos izreči, ker tudi takrat je ministerstvo dr. Mrhala zoper predlog našega deželnega odbora presvitlemu cesarju v imenovanje v deželni šolski svet priporočilo.

Enako je preteklo leto vsled poziva deželnega predsedstva deželni odbor v to imenovanje predlagal Andreja Praprotnika in Fr. Šukljeja, — imenovana pa sta bila brez daljne

razprave po ministerskem nasvetu Praprotnik in dr. Mrhal.

Ta pot se vladi še celo nij potrebno zdelo deželnemu odboru naznanjati, da jej nasvetovan Šuklje nij po volji in zahtevati drugi predlog odborov in dotično postavo popolnoma samovoljno.

Postava o šolskem nadzorstvu od 25. svečana leta 1870. določuje v §. 34. po izvornih besedah postav:

Der Landesschulrath besteht:

1. aus dem Landeschef oder dem von ihm bestimmten Stellvertreter als Vorsitzenden,
2. aus zwei Abgeordneten des Landesausschusses,
3. aus einem Referenten für die administrativen und ökonomischen Schulangelegenheiten,
4. aus den Landesschulinspektoren,
5. aus zwei katholischen Geistlichen,
6. aus zwei Mitgliedern des Lehrstandes.

§. 35. pa se glasi tako-le:

Die im §. 34 unter Z. 3, 4, 5 und 6 erwähnten Mitglieder des Landesschulrathes werden vom Kaiser auf Antrag des Ministeriums für Kultus und Unterricht, der bezüglich der zwei katholischen Geistlichen der Vorschlag des fürstbischöflichen Ordinariates, und bezüglich der zwei Mitglieder des Lehrstandes jenen des Landesausschusses einzuholen, und sich in Bezug auf die Ernennung des administrativen Referenten mit dem Minister des Innern ins Einvernehmen zu setzen hat, ernannt.

Z ozirom na to določilo postav je uže slavni deželni zbor svoje prepričanje izrekel, da namen in pomen tega postavnega določila ne more drugi biti, kot ta, da je ministerstvo vezano, glede učitelja, katerega v najvišje imenovanje predloži, z deželnim odborom se porazumeti, — nikakor pa opravičeno, samovoljno odborovemu predlogu nasproti ta predlog staviti.

Rešitev tega vprašanja zdaj za sestavljen je deželnega šolskega sveta sicer nema praktičnega pomena — vsakakor pa veliko principijelno važnost glede upliva, kateri pristaja deželnemu odboru pri sestavljanju deželnega šolskega sveta.

Ta upliv je zdaj tembolj vtemeljen, ker je zdaj dežela vse stroške za ljudske šole na-se vzela.

Brez ozira na stranke ima torej to vpra-

šanje veliko važnost za pravice dežele, ter je vsakakor želeti, da se kar najprej avtentično določi stalna meja pravic, ki deželi po navedeni postavi pristajajo.

Po vsem tem odsek stavlja sledeče predloge:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Deželni zbor ponavlja svoje pravno prepričanje, da ima §. 35. postav o šolskem nadzorstvu od 25. svečana 1870. I. ta pomen, da mora minister za nauk in bogočastje o predlogu za imenovanje uda iz vrste učiteljev za deželni šolski svet se sporazumeti s kranjskim deželnim odborom,

2. deželnemu odboru se naroča, v primerljaji takega žaljenja deželne pravice na podlagi §. 3. lit. f državne postav od dne 22. oktobra l. 1870. drž. zak. št. XIII. o pravem času pri upravnem sodišči vložiti pritožbo.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. aprila.

Na *Dunaj* sta prišla 19. aprila ogerska ministra Tisza in Szell.

Glede *negodbe* z Ogersko bi neki naši cislejtenški vladni politiki na Dunaji jako radi videli, da bi uže vse pri kraji bilo. Oficijozna „Bohemia“ v tem oziru priganja: „Veliki dogodki, ki se pripravljajo v orijentu in celemu svetu sapo zapirajo, pač ne bodo ostali brez vspeha na notranjo politiko. Treba je doma kakor brž mogoče red narediti. (Pač res, ali poleg nagodbe je še marsikje treba red narediti.) Državni zbor se snide 23. t. m. in bode precej vzel nagodbeno postavu in davkovske predloge v roko.

Vnanje države.

Po nekib borzah je bila razširjena vest, da *turško* ministerstvo odstopa. Iz Peterburga se to omeče. — Čuje se, da misli sultan te dni iti v Varno in bode od tam ogledal podonavske turške tvrdnjave.

Iz *Srbije* poročajo nekateri listi, da se tam zopet delajo prostovoljske čete, da celo Rusija pomaga pri tem itd. To vse vkup nij nič res. Včeraj smo mi dobili iz Belgrada pismo od bivšega slovenskega prostovoljca, ki pa o vsem tem niti ne omenja.

Iz *Aten* poročajo, da je angleška vlada ugovor vložila proti temu, ka grška vlada oborožuje.

Berlinska vladna „Pol. Corr.“ pravi: Vsako upanje, da bi kaka posredovanja še kaj izdala v orijentalnem vprašanju, je izginilo. Če se torej vojski nij mogoče ogniti, bodo si evropske vlasti skupno prizadevale, da se vojska ne razširi.

jokati se, tresla se je krčevite razdraženosti, katere nij mogla zatreti. Roka njena, s katero je držala Jerico, je bila strahovito hladna. Njene oči so srpo gledale; in sedaj in sedaj je v primernih prenehljajih vznemirjalo ono vzdihovanje, ki jo je v skrivališči izdalo, njeno mlado braniteljico, katere se je oprijemala, kot bi jo nenadni strah preganjal. Jerica jo je peljala na stol in stisnivi vitki život na svoja prsa je ogrevala jej mrzle roke, poljubovala otrpene ustne in nazadnje se jej je posrečilo, da se je zopet nekoliko zavedala. Celo uro je ležala tako ter se je očitno rada pustila božati od Jerice, potem jo je sama jela poljubovati krčevito, a spregovorila nij besedice ter še zinila nij. Razsodna Jerica je nij ničesar vprašala ter tudi nij omenila pogovora, katerega je očitno poslušala in razumela, temveč čakala je potrpežljivo, da bi se Katinka bolj vmirila, in dala jej je neko olaj-

ševalno pijačo. Ko je videla jo potrto na duhu in telesu, ovila je roko krog njenega života, peljala jo je gori in jo brez vprašanja vzela k sebi v sobo, kjer se bi jej, ko bi čuvala, ne čudila Izabela niti jo izpraševala. Neprestano se je oprijemala Jerice ter je vzdihovala in nazadnje se jokala, dokler nij zaspala. Vse nje britkosti so za nekaj časa bile pokopane v onej pozabljivosti, v katerej otroci in mladeniči navadno nahajajo začasni pokoj in ozdravilno hladilo zoper svoje bolečine.

Drugače je bilo pri Jerici. Res je bila istih let kot Katinka, a videla je preveč bolečin in skusila preveč težav in skrbi, kot da bi za časa nemira uživala predpravico mladine ter lahko zaspala. Čutila se je tudi primorana buditi, dokler se ne vrne Izabela, da bi jej povedala, kaj se je zgodilo Katinki, katero bi gotovo pogrešala v sobi njuni. Vsedla se je k oknu, da bi pričakala Izabele. Ža-

lostna je opazovala, kako nemirno se je Katinka po postelji prevračala in je prilično tudi nekaj govorila v spanji, kot bi je bile mučile nemirne sanje. Minola je bila polnoč, ko ste gospa Grahamova in njena sestranka prišli domov; Jerica je šla nemudoma k njima ter je povedala Izabeli, da njena sestričina spi v njenej sobi. A ropotanje voza je izbudilo spečo Katinko, ki si je drgnila oči ter zbiralila svoje misli, ko se je vrnila Jerica. Kar se je spomenila dogodkov zadnjega večera in globoko vzdihnivi je vskliknila:

„O draga Jerica! Sanjalo se mi je o gospodu Brusu. Ali bi bili vi mislili, da bode tako ravnal z menoj?“

„Ne,“ odvrnila je Jerica, „tega bi ne bila mislila; a draga Katinka! jaz bi ne sanjala več o njem in tudi ne mislila več na njega. Obedve hočeve zaspali in ga pozabiti.“

(Dalje prih.)

Dopisi.

Od Senožec 17. aprila [Izv. dop.]

Gosp. okrajni glavár postojnski je nameraval županom danes na kolodvoru v Divači miloščino izročiti, katero bi mi potem na posamezne naše reveže razdeljevali. Čeravno je ta miloščina taka, da se bo z njo revno naše ljudstvo le razburilo, smo vendar g. glavárju za njegovo blago potrudljivost hvaležni in smo se nadejali, da bomo to revščino denes prevzeli, a sneg, s katerim smo se včeraj norčevali, da je v tem času leta le nenavadni, tako zvani jančji sneg, nas je pa denes tako zakidal, da še nobedenkrat v pretečeni zimi tako ne: sosed ne more do sosed, veliko težje je pa čez siloviti Gabrk, naj manj pa z vozom v Divačo priti. Naši kmetje so zdaj v neizrečeno žalostnih okoliščinah. Naša stran dežele je sicer prav zirava, sem in tam, nad in pod zemljo i romantična, vendar ne storimo od več, če tu svojo srčno željo izrekamo, da bi se tisti trije gospodje, kateri so nam pri utrditvi izglednih zemljišč tako visoko klasificirali naše kamenite puščave in vsi oni gospodje prepričati prišli, kateri so prvem trem pritrdili, če se niso prepričali, ali znali niso pri svitem, pekajočem solncu prepričati, ob času precenitve našega kmetijskega bogatstva, naj se vsaj zdaj o naših Sibirskih puščavah prepričati pridejo, vsaj zdaj bodo videli, če so i napol brljavi, kako bogatstvo da nam nemila narava za tekoče leto obeta.

Iz Idrije 14. aprila. [Izviren dopis.]

Zadnja konfiskacija „Slov. Naroda.“ zaradi dopisa iz Idrije nij dosegla popolnem svojega namena, kajti akoravno nij bilo ove številke z dopisom v Idrijo, prinesel je „Slov. Narod“ drugi dan vest, da je dal dopis iz Idrije g. držv. pravdniku povod, da je ves „Slov. Nar.“ zapadel. Tu Vam je bil nastal hrup po mestu! — Na vse strani se je ugibavalo, kaj bi moralo zopet biti, da Idrijčanom nij dovoljeno občudovati slik, markantno narisanih, katerih originali pač stoje slehernemu na ponudbo, samo da se potruji v „slavnoznano“ Idrijo si ogledat. Ena sama beseda včasih vse izda. In v tem slučaju se vam mora priznati g. urednik, da ste se svojo opombo drugi dan odprli našemu ljudstvu pot v ono skrivno shrambo, kamor se devajo pod zapah zaseženi. „Vsa Idrija bo pričala.“ Iz tega vašega stavka so naši ljudje povzeli ne le to, kar smo v dopisu pisali, ampak še celo vrsto drugih „činov“, „skrivnostij“, itd. je bilo slišati mej rudarji, ko so konkurirali mej soboj, kedo bi lažje več pričal. Mi bi svetovali našim gospodom samo to pomisliti, da se rudarju lahko stori vse drugo, samo „torbe“ mu pak ne boste nikedar mogli deti na njegova usta. Naj tem „gotovim ljudem“ pride še tak „deus ex machina“ na pomoč, naj se podložnikom še tako ostro prepoveduje biti udom čitalnice ter čitati slovenske liste, — kar se je zgodilo, vstane in ves trud očitnih in skrivnih močij zastonj.

V Idriji je uže živel tak človek, ki je šel svojo bolno roko zdraviti v Cirkno k onemu Tolmicu, „tišlerju“, katerega je naša okrajna sodnija uže nekaterekrat kaznovala zaradi njegove „umetnosti“, potem pa, saj so tudi dolgo nekomu drva zastonj vozili na dom, dokler nijsmo zmešali štrane, zatorej se jaz nikakor ne vjemam z idrijskim dopisnikom „Novic“, ako trdi: „kaj pomaga potovati to in uno, če od nikedar nij pomoči.“

Tako postavim nij dobil g. R. svinjaka pred hišo, ker je soseska protestirala i mi se za trdno nadejamo, da se bode g. županu posrečilo, poizvedeti, kedo je one kamenite stopnice na Nikovi ukradel ter jih vzdal v novo šolo! (Iz tega dopisa smo nad polovico izbrisali. Verujemo, da je vse res, ali drž. pravdnik ne pusti pisati niti onega, kar smo pred porotniki zastopati pripravni. Ur.)

Iz Cerknice 19. aprila. [Izv. dop.]

Vložil je vrli in obče spoštovani narodnjak Franc Premrl iz Martinjaka št. 3. (pri Cerknici) tožbo v slovenskem jeziku zoper Janeza Rusa iz Travnika za ex. rub. in cenitev zaradi 31 gld. 72 kr., dne 14. marcija 1877 pod št. 2312 z natančno zaznamovano številko dolžnikovo 57. Toda kako je gospod sodnik v Ribnici to ulogo rešil? S tem, da je odstrigel na drugi strani „plačilnega povelja“ slovensko tiskano stran in prilepil nanjo nemško, z zaznamovanim dnevom, kedaj bo cenitev, katera se je tudi izvršila vpričo cenilnega moža in občinskega sluga. Naenkrat pa bi se rad g. sodnik tudi maščeval zaradi slovenske uloge in naroči (drugače si misliti ne morem) slugi, naj narodnjaku naredi sitnost s tem, da tožencu nekolekovanega „plačilnega povelja“ ne vroči, zgovarja se, da na št. „5“ na Travniku ne biva Janez Rus. Izpustil je namreč, kar je stalo razločno v slovenski prošnji, št. 7.

Vpraša se tedaj g. sodnik: Če občinski sluga nij mogel vročiti dolžniku plačilnega povelja, zakaj ga ta nij poslal nazaj Francu Premrlu? Drugič če je bilo nemogoče izročiti „plačilno povelje“, ker je stala v nemškem odloku št. 5 namesto 57, kako so pa našli toženca za ex. rub., katera se je v resnici izvršila?

Se li ne pravi to napravljati nepotrebnih potov in stroškov, samo zbog tega, ker je bila vloga slovensko pisana?

Iz videmske okolice 18. apr. [Izv. dop.]

Kljubu temu, da se je obrnil naš okraj s pritožbo zoper notarske komisije do c. k. višje sodnije (katero pritožbo ste obširno v „Slovenskem Narodu“ tudi vi priobčili), in da je naš vrli državni poslanec dr. Vošnjak o tej zadevi v državnem zboru ministra pravosodja interpeliral, — vozari se naš g. notar in porotnik še vedno, akoravno ne tako pogostem, po komisijah. Sedaj, ko smo zvedeli, da se razveseljuje g. notar in njegov strižček posebne protekcije necega mogočnega „viteza“, ne čudimo se več, da so komisije iz rok c. k. uradnikov potovale v roke notarjeve.

Ta prišedši iz Rogatca (Rogatčani so se neki 2 dni radovali, da so se znebili notarja Sirkca) nij našel pri naših ljudeh posebnih simpatij, zmanjkalo mu je torej kmalu dela, nekov mogočni gospod to zvedevši, mu preskrbi brzo komisije češ „der Notar muss auch leben“ — in ljudstvo je plačevalo.

Ako bi se podstopil kak uradnik za navadno komisijo zaračunati 50 do 80 gold. (kdo bi mu jih neki adjustiral?) in cenilem odtrgovati zasluženi denar, kakor dela naš g. notar — prišel bi gotovo v kaka vpraševanja, in vrh tega še kaj.

Da „Tagespošta“ našega članka „o notarskih komisijah“ nij hotela prejeti, temu se tudi ne čudimo. Ali se nij naša tetka „T.“ potegovala za vstaše, ko je poknil vstanek v Hercegovini? A le kratak čas, in zasuknila se je proti vstašem Slovanom, posebno na Rusa je

jela divje hruti. Kateri njenih bralcev nij zapazil ta ovinek? Dalje, kdo je pri Alfonzovih škandalih v Gradci govoril proti vladi in zagovarjal ono razgrajajočo stranko? Kdo objavlja vselej one umazane dopise, samo posvajajoče na našo stranko? Nihče drugi, kot naša graška „Tagespost“, katera se pri enakih prilikah širokousti, — a molči, kedaj je treba govoriti istino in pravdo v blagor in korist ubozega ljudstva.

Iz Ptujja 18. aprila. [Izv. dopis.]

Začetkom meseca aprila začeli so pod vodstvom g. Franca Wibmerja učitelji mestne in okolične narodne šole učence v sadjereje in vinogradarstvu podučevati. Šola obiskuje 100 učencev (večina kmetiskega stanu) in imajo svojo vadnico na vrtu ptujske podružnice štajerske kmetijske družbe. Da se je taka šola ustanovila (letos 2. leto) je posebna zasluga g. Wibmerja, posestnika in meščana v Ptujju. Kako da je ta gospod za kmetijstvo vnet, razvideti se more iz tega, da je pri zboru ptujskega učiteljskega društva mej učitelje različna semena brezplačno razdelil z jedino prošnjo, da bi je mej ljudstvo razširjali. Mi želimo, da bi imela ta šola obilno vspeha!

Iz Kanala na Goriškem 18. apr. [Izv. dop.]

Velika koncertna beseda, katero je napravila naša čitalnica dne 15. aprila v g. dvorani, izvedena je bila izvrstno. Prostorna, krasno okinčana in briljantno razsvitljena dvorana bila je prepolna, nabralo se je brez odbitih stroškov nad 70 gld. Vse točke so se zaporedoma precizno izvršile. Pesni Ipavčeva „Domovina“ in Kocijančičev „Oblaček“, obe z bariton-solo in zborom ste se pele, da smo zelo strmeli, kajti pri teh dveh pesnih smo imeli ta dan v prvo priliko slišati in občudovati prekrasen in milo doneč glas baritonista našega, še malo časa tukaj bivajočega, a v znanega in uže zelo priljubljenega zdravnika dr. Lisjaka. Bog nam ga ohrani; njegov glas je prava potreba v našem pevskem zboru, mi Kanaleci smemo z njim ponosni biti.

Lebanova „Slovenska deklica“, alt, sopran in zbor bila je z gromovitim aplausom sprejeta, in moral jo je močan mešan zbor ponoviti. Nepopisljiv utis je vsem napravilo, videti na prostornem odru velik polukrog „krasnih slovenskih deklic“ za njimi pa močan zbor „sinov Slave“. S to pesnijo se je pokazal gospod Leben zares pravega mojstra, kajti akopram ne v težkem slogu postavljena, veje iz uje oni lirčni duh, ki se sploh pri naših kompoziterjih prav redko nahaja.

Igra „Sam ne ve kaj hoče“ predstavljala se je prav izvrstno, posameznih igralcev in igralke ne bodem tukaj opisoval, kajti znani so uže dobro iz slovenskih časopisov.

Klasično podobo Stritarjevo „Sokrat pri Dijogenu“ predstavljali so gg. Kodolja, Črnovic in Berlot prav izvrstno, njih originalna oprava, obnašanje, ki se je zdelo, da so v istini onemu življenju v starogrški puščavi vzeti. Vzbudila je predstava mej občinstvom posebno pozornost.

Koncert je sklenil krasen zbor Mendelsohnov „Lovčev pozdrav gozdu“.

Zbore vodil je g. Kocijančič, sviral na glasovir pa g. M. Zega. Po dokončani koncertni besedi pričela se je domača zabava, katera je trajala do ranega jutra. Le to bi bilo želeto, da bi se v prihodnje nekatere neprijetnosti več ne ponavljale.

Iz slovenske Koroške aprila

mese ca. [Izv. dop.] Trdno sem se bil odrekal,

nikdar več dregnuti v sršenovo gnezdo. Menil sem prepustiti osodi, bodi si za nas koroške Slovence še taka krivica, pustiti vse minljivej pozabljivosti in vračujočej prihodnosti. A vendar ne morem denes drugače, kakor zopet zabiležiti, kaj moramo mi koroški Slovenci vse pretrpeti od strani naših . . . nemškutarjev. Le en primer, ki ga pa maje okorno pero ne more dosti živo opisati naj omenim. Močnik in Jezernik, (kateri je pa novejši čas svoje staro in lepo slovensko ime z nemškim „Seebacher“ zamenil) se mej soboj pogodita: Močnik se zaveže za eno leto tisoč centov stolčenih smrekovih skorij dajati „Seebacherju“, a ker je Seebacher svoje gospodarstvo uže na nizko spravil, zatorej s tem pridržkom, da mu mora Seebacher, kakor bodo skorje na Bajdišah zvagane, vse sproti plačati. Za prvega Seebacher plačuje, potem pošlje enkrat drugo in tretjo; ko se pa Seebacher zavoljo plačila neče več zmeniti, Močniku nij kazalo drugače kakor pošiljatev ustaviti. Seebacher dobi povod Močnika v Borovljah pri okrajnej sodnji tožiti. Ko je bil napovedan sodnji dan in obrokovna ura, prideta oba, Seebacher in Močnik k sodniku, ki je vamuže iz „Slov. Naroda“ znan, namreč h gospodu Pleichingerju, ki je morda sicer vse česti vreden človek, ali trd Nemec, dasiravno velika večina ljudij našega Borovljanskega okraja naj manj ali niti trohice ne razume nemškega jezika. Močnik je pa slovensk kmet iz selskih planin, to je iz zakotja, kamor še najmanj nij prodrla jedino izveličalna nemščina.

Torej, ko si nekoliko časa g. sodec Pl. in drugi glave belijo in menda poudarjajo, kako bi slovenskega kmeta Močnika najhitreje nemško naučili, (!) se tožnik Seebacher sam ponudi za tolmača in tomu obvelja!!! Kako je iztekla ta „pravda“, to bode dragi bralec teh vrstic uže lahko sam uganil. . . Le toliko hočem še omeniti, da tudi seljani v sedanjih tako slabih časih nemajo toliko denarja, da bi ga pri oknu ven metali. Močniku je to hud udarec, katerega nasledke bode cela njegova družina hudo čutila! Kako se spoštujejo narurne pravice našega naroda, ako se trdi Nemci, našega jezika čisto nezmožni postavljajo v čisto slovenske okraje za sodnike, če se tako sodi, kakor sem povedal? Ker smo koroški Slovenci tako nesrečni, da nemamo v državnem zboru svojega poslanca, da bi nas zastopal na Dunaji, torej vi zinite, zastopniki naših slovenskih sobratov iz sosednjih slovenskih kronovin, vas pozivljamo, da se za nas, svoje brate oglašite na pravem mestu. Bog pomodi in pridi, pridi dan pravice in rešenja! (Mi se moramo glede tega

fakta vsake kritike zdržati, da konfiskaciji ne zapademo. Ur.)

Domače stvari.

— (Sokolska zabava,) ki je bila za denes večer v čitalnici napovedana se je zaradi nenadejanjih ovir preložila na prihodnjo soboto. Vendar pa bode denes igrala godba.

— (Banket.) Tukajšnji oficirji so imeli predsinočnjem obed na čast nadv. Albrechtu. Pri napitnici so se vmes „živio“-klici hrvatskih oficirjev čuli.

— (Cesar) je dal za zidanje cerkve v Osilnici 400 gld.

— (Cerkvenopesni za šolsko mladino) čveteroglasno postavil Anton Förster (23 slovenskih in nemških jih je), izšle so ravnokar na svitlo v založbi tiskarja Rudolfa Milica v Ljubljani in jih toplo priporočamo.

— (V Sevnici) na Slovenskem Štajerskem je zadnji potres hudo razsajal, kakor se nam poroča od tam: Grad, visoko nad Savo stoječ je silno nevarno razpočil. Okolo 9. ure je bil potres. Le eno zazibanje, potem kratki stres, a tako močni, da je gospodar pl. Razensberg z družino in s posli takoj zapustil grad. Prenočevali so v vrtni hiši, a naslednji dan je gospoda odšla v Gradec. Grad je 2 nadstropja visok in zidan kot trdnjava. Še v II. nadstropju je zidovje cel seženj debelo. In to zidovje je vse križem razpokalo! Nij sobe v I. ali II. nadstropju brez razpoke. Po nekaterih sobanah so razpoke, palec debele, kakor se bršlin zvija po stenah. Inženerji trdijo, da bode treba škarpo od stolpa do stolpa zidati i visoko do I. nadstropja, sicer se je bati, da, ako pride zopet potres, razpade celo velikansko zidanje.

— (Politična pravda) pride 8. maja pred celjsko porotno sodišče. Krčmar H. Možek iz Mozirske okolice je baje — tako ga dolže — v krčmi dražil proti vladi in skušal razširjati republikanske ideje. Tožijo ga zločina kaljenja javnega miru in reda. Radovedni smo ob izidu.

— (Mrtev najden) je bil v cestnem grabnu Andrejka Zorec blizu Medvod. Smrt ga je zadela na potu iz Kranja.

Razne vesti.

* (Goljufivo upanje.) V velikem Varadinu je strasten loterijsk igralec stavil 30 krajcarjev na tri številke peštanske loterije. Številke so bile vlečene in ves vesel pride igralec po ternu. Toda nek uradnik na pošti je dotični paket namestu v Pešto poslal na Dunaj. Ubogemu igralcu so dali onih zastavljenih 30 soldov nazaj, terna pa je ostala v loterijskeji kasi.

* (Plešasta država.) V Indiji je nedavno umrl nek knez in na njegovej grmadi so se sežgale tudi njegove tri žene. Zdaj pa

je vlada one države dala zapoved, da se imajo vsi možje skozi celo leto po vsej glavi briti. Ako se sliši, da šteje država okolo milijona možkih, sprevidelo se bode lahko, da bodo brilci v onej državi to leto obogateli.

Dunajska borza 20. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	59 gld.	40 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	64	20
Zlata renta	70	75
1860 drž. posojilo	107	75
Akcije narodne banke	765	—
Kredne akcije	136	60
London	129	25
Napol.	10	34
C. k. cekini	6	08
Srebro	114	75
Državne marke	63	45

Broj 134.

Oglas.

Kojim se od strane poglavarstva občine Vivodina daje na znanje, da je visoka kr. zemaljska vlada svojim odpisom od 23. siečnja 1877 broj 23417 u ovoj občini u mjestu Varaštovac (Vivodina) blizu medje krakovine kranjske držanje dviuh marvinskih sajmovah dozvolila, te da će se prvi dne 7. svibnja 1877 u mjestu Vivodine obdržavati. Na ovaj vašar more se marva svake vrsti uz propisane marvinske putnice tjerati.

Poglavarstvo občine Vivodina,
dne 17. travnja 1877.

(96—1)

Rendulić.

Posestnikom vinogradov v Ormužu in okolici.

Dovoljujem si s tem vsakovrstne
železne drate za vinograde
namestu dosedaj rabljenih lesenih rant, ker je zdaj drat tako po ceni, priporočati, in jih imam take zvarjene in v navadnih sortah na prodaj.
V Ormužu, 12. aprila 1877.

J. N. Kautzhammer,
(93—3) trgovec z železjem v Ormužu.

Samo 80 kr.

- 1 par nožev z vilicami iz pravega, vedno belo ostajočega britanskega srebra, $\frac{1}{2}$ duc. 4 gld.
- Žličice za kavo, ena kr. 10, 15, 20, 30, 40.
- Žlice za jed, „ „ 30, 40, 50, 60, 70.
- 1 zajemalec za mleko, kr. 60, 80, gl. 1, 120, 150.
- 1 zajemalec za juho, gl. 120, 150, 2, 3.
- 1 par velikih svečnikov, gl. 2, 3, 4, 5, 6.
- 1 tasa, velika, kr. 90, gl. 120, 150, 2, 250, 350.
- 1 okvir za fotografijo, fin, kr. 80.

■ Vse drugo jako cenó. ■

Naslov:

M. Bressler,

zaloga metalnega blaga,

Wien, Neubau, Burggasse 2,

Hotel Höler.

■ Cenilnik zastoj. Naročbe iz provincije takoj s poštnim povzetjem. (25—22)

Važno za vse,

posebno za krojače za moško in žensko obleko in suknjarje, kajti suknjene in volnate tvarine za suknje, hlače in cele obleke, kakor tudi za plašče za dame, suknje in jope se po najnižjih cenah prodajajo. — Človek se čudi, ako vidi cene na muštrih razpisovane.

Naslov: „Tuchausverkauf“ Stefansplatz, Jasomirgottgasse, Wien.
(342—12)

Jodov vir Lipik

v Slavoniji
poštna in telegrafska postaja.

LIPIK

vroč (51° R.) jodov vir.

Posebno proti sifilidi, skrofulozi, protinu, revmatizmu, proti boleznim v mehurju, na koži in ženskim boleznim.

Pot: Od Dunaja ali Pešte po južnej železnici do Barča ali Siska; od Siska s parobrodom, od Barča z vozom.

Na telegrafsko poročilo pošilja uprava kopeli dobre, krite vozove na imenovane postaje za goste. (94—2)

Glavne zaloge lipiške vode: Dunaj pri H. Mattoni, Pešt pri Lud. Edesky, Osjek pri Gobeizky.

Dopisi na kopelno-zdravniško vodstvo in direkcijo Dr. Kern.